

Pædagogisk læreplan for Børnehaven Regnbuen Lynghedeskolen, afd. Stenderup 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Forord

Implementeringen af den styrkede pædagogiske læreplan har taget afsæt i Billund Kommunes implementerings- og handleplan for den styrkede pædagogiske læreplan. Forvaltningen, ledere, forældrebestyrelser, pædagogisk personale og tillidsrepræsentanter har i forbindelse hermed deltaget i diverse møder, workshops samt lavet selvevalueringer af den pædagogiske praksis og forankringsprocesser.

Den pædagogiske læreplan er udarbejdet med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag, de seks læreplanstemaer samt de tolv mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring (se side 3). Derudover er den udarbejdet med udgangspunkt i Billund Kommunes dagtilbudspolitik (se side 4 og/eller <https://billund.dk/media/993837/dagtilbudspolitik-1262018.pdf>) som er rammesættende for den særlige måde, det pædagogiske forbedringsarbejde skal tilrettelægges og udvikles på.

Det pædagogisk personale og forældrebestyrelserne er blevet inddraget på forskellige niveauer i udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan. De vil ligeledes blive inddraget i evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Den pædagogiske læreplan skal med udgangspunkt i de centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag, de pædagogiske mål, indholdsbeskrivelserne for læreplanstemaerne og dagtilbudspolitikken fungere som et pædagogisk redskab, der giver en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet. Herunder sikre, at der etableres et pædagogisk læringsmiljø, der gennem leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter og daglige rutiner giver børnene de bedste betingelser for at lære, trives, dannes og udvikle sig.

Den pædagogiske læreplan indledes med et overblik over rammerne for læreplanen. Dernæst præsenteres, hvem dagtilbuddet er. Herefter er der beskrivelser af, hvordan der i den daglige pædagogiske praksis arbejdes med det fælles pædagogiske grundlag, inddragelse af lokalsamfundet, det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø, de seks læreplanstemaer samt evalueringskulturen.

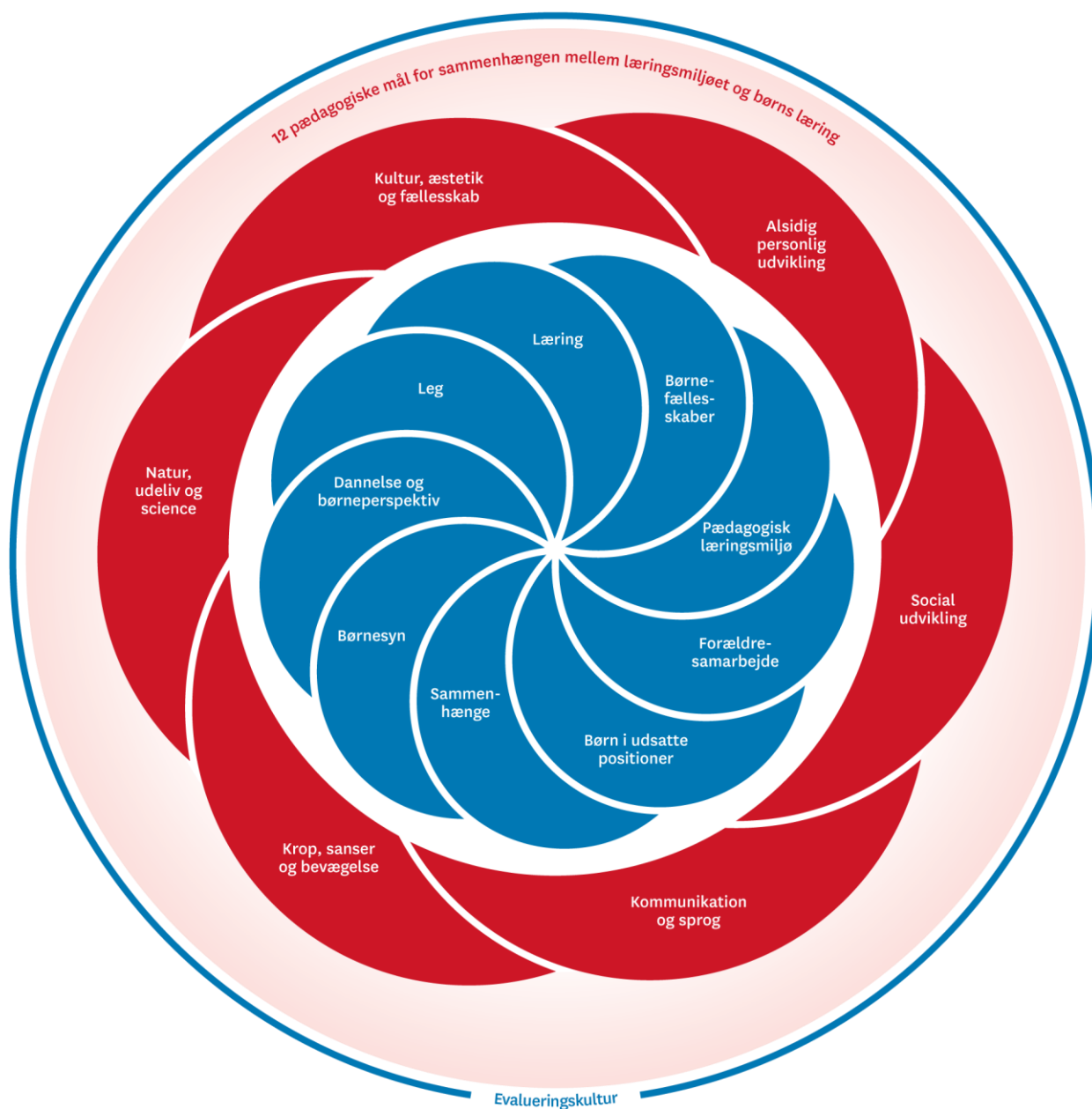
Den pædagogiske læreplan vil blive evalueret og revideret i 2022.

Lisbeth Østergaard
Områdechef for dagtilbud
Billund Kommune

Rammer for den pædagogiske læreplan

Illustration af den styrkede pædagogiske læreplan:

- Det fælles pædagogiske grundlag
- De seks læreplanstemaer
- 12 pædagogiske mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring
- Evalueringskultur

Rammer for den pædagogiske læreplan

Illustration af dagtilbudspolitikken i Billund Kommune:

- Vision, værdier og principper
- En fælles læringsforståelse
- Strategiske mål for børnenes leg, læring, dannelse, kreativitet og trivsel i udviklende fællesskaber
- Strategiske mål for læringsmiljøet herunder de voksnes kompetencer
- Strategiske mål for digitalisering
- Strategiske mål for forældresamarbejde
- Strategiske mål for overgange

Hvem er vi?

Stamoplysninger:

Børnehaven Regnbuen udgør en del af Lynghedeskolen, afdeling Stenderup via den landsbyordning, som U-SFO'en afdeling Stenderup udgør. Børnehavens lokaler er gamle skolelokaler, som løbende er blevet renoveret. Børnehavens fysiske rammer er således ikke oprindeligt indrettet til børnehavebørn.

I børnehaven er der en gennemsnitlig belægning på ca. 33-35 børn fra 3-6 år, som er fordelt på to aldersblandede grupper. Børnegruppen er fra Stenderup/ Krogager og nærmeste opland. Børnehaven har generelt en børnegruppe, som er sprogligt udfordret, både danske, udenlandske og plejebørn.

Forældresamarbejdet er positivt, og vi betragter altid forældrene som en vigtig ressource i det pædagogiske arbejde.

Personalet har en fordeling på 70 % pædagoger og 30 % medhjælpere. Der er som regel en til to medarbejdere tilknyttet institutionen i form af en beskæftigelsesindsats.

Pædagogisk profil:

Vi har en særlig opmærksomhed på børnenes sprogtilegnelse og tager udgangspunkt i et relationelt kommunikationssyn. Heri ligger der, at kontaktpædagogen sikrer, at der bliver en relation til barnet, for i den omsorgsfulde relation ligger udgangspunktet for barnets læring. Vi vægter, at sprogstimulering foregår som forlæns planlægning og som baglæns planlægning, og derved sikrer vi børneperspektivet.

Lokale forhold:

Børnehaven er beliggende i Stenderup/Krogager, et landdistrikt 9 km sydvest for Grindsted. I lokalområdet er der let adgang til krat og vandløb.

Faktaboks

Definition på Baglæns og Forlæns planlægning af Stig Broström:

Forlæns planlægning: Der tages udgangspunkt i her-og-nu situationer. Man lader sig inspirere af nuet, men den pædagogiske læreplan fungerer som bagtæppe og som refleksionsgrundlag. Læreplanen må ikke blive en manual som man forsøger at følge til punkt og prikke. Den skal fungere som et levende grundlag – i baghovedet, når man planlægger og former virksomheden.

Baglæns planlægning: Pædagogen reflekterer først over didaktiske spørgsmål og derefter planlægger og gennemfører pædagogikken på dette grundlag. Først forstår man det pædagogiske liv, og så praktisere man det. Men selv om man har planlagt på forhånd, så er det den konkrete situation, børnenes humør, aktuelle oplevelser og livet mellem børnene, der har stor indflydelse på det endelige valg af indhold og metoder.

(Stig Broström *Didaktik, leg og læring I*: Ritchie, T. & Tofteng, D. "Didaktik for pædagoger" Værløse. Billesø & Baltzer s. 41)

Pædagogisk grundlag

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark. ”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn:** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv:** Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg:** Legen har værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring:** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter, udforskning og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber:** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø:** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde:** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner:** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen:** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

I Billund Kommune er vores afsæt, at det at være barn, barndommen og legen har værdi i sig selv, og at leg, dannelse samt læring sker i sociale fællesskaber.

Børnesyn

- Børn er unikke og har forskellige potentialer for udvikling og læring.
- Børn er sociale, nysgerrige og legende.

Dannelse og børneperspektiv

- Vi tillægger barnets stemme en reel værdi og arbejder med at følge børnenes spor, oplevelser og interesser. Børn er eksperter i eget liv, og deres synspunkter tilføjer nye og relevante perspektiver.
- Vi arbejder med dannelse og demokratiforståelse, så vi understøtter børnene i at blive hensynsfulde, kritiske og demokratiske verdensborgere.
- Vi har fokus på balancen mellem individ og fællesskab.

Leg og læring

- Vi har et ansvar for, at leg og læring kan ske i en vekslen mellem børne- og vokseninitierede lege og aktiviteter samt hverdagssituationer og – rutiner.
- Vi understøtter en legende, eksperimenterende og kreativ tilgang, hvor vi er medlegende og medeksperimenterende.
- Vi har fokus på, at den lærerige leg og den legende læring indeholder aktiv deltagelse, mening, begejstring, social involvering og eksperimentering.

Børnefællesskaber

- Vi understøtter børnenes mulighed for at kunne etablere relationer på tværs af alder, køn og kultur.
- Vi har fokus på de gode relationer, hvor alle bliver set, hørt, anerkendt og inddraget.
- Vi guider og rammesætter leg og aktiviteter samt hverdagssituationer og -rutiner, så alle børn kan være med.

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Hos os betyder det, at et læringsmiljø i sig selv ikke foregår i et afgrænset tidsrum, men favner alle situationer, rutiner, lege og aktiviteter gennem hele dagen. Læringsmiljøet er både fysisk og psykisk betinget. Al aktivitet tilpasses børnegruppen, og vi følger børnesporet, så børnenes medindflydelse sikres. Der skal således være fokus på hele dagens læringsmiljøer, og her har de voksne en afgørende rolle for at tilrettelægge stærke læringsmiljøer og selv være læringsmiljøet. Leg og læring hænger uadskilleligt sammen, og legen er derfor grundlæggende for læringen for vores 3-6-årige børnehavebørn. Det er i børneperspektivet og i barnets identitetsmarkører, at de voksne tager deres udgangspunkt, når de skal udvikle det stærke læringsmiljø gennem hele dagen.

Vi arbejder ud fra de værdier, som vi har for hele Lynghedeskolen:
Respekt, engagement, faglighed, ansvarlighed og fællesskab

Pædagogisk læringsmiljø

I Billund Kommune er det det pædagogiske personales ansvar at skabe attraktive læringsmiljøer tilpasset børnegruppens forskelligheder, herunder køn, alder, etnicitet mv. Et læringsmiljø, hvor børnene kan udvikle sig gennem leg og kreativitet samt oplever, at de mestrer deres liv.

- Vi arbejder samskabende og rammesættende igennem en legende, anerkendende og inddragende tilgang.
- Vi skaber rum til læring i hverdagsituationer og –rutiner.
- Vi har attraktive fysiske rammer, der understøtter pædagogikken.

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Hos os betyder det, at vi helt grundlæggende tager udgangspunkt i de læringsprocesser, som barnet indgår i. Her ser vi legen og en legende tilgang, barnets interesser, undring og nysgerrighed samt det pædagogiske personales viden om at fremme læring og udvikling som helt centralt. Som pædagogisk personale og ledelse har vi ansvar for at rammesætte og organisere det pædagogiske læringsmiljø. Her har det pædagogiske personale ansvaret for at støtte, vejlede og udfordre børnene hvad enten, der er tale om leg, planlagte aktiviteter, rutiner eller spontant opståede situationer. Gældende her er, at det pædagogiske personale tilrettelægger læringsmiljøer, der tilgodeser alle børn. Vi ønsker her generelt at have fokus på børnenes tid og rum til fordybelse med et særligt blik for at undgå afbrydelse af børnenes leg og/eller aktivitet. Det kræver hos det pædagogisk personale en skærpet bevidsthed omkring vægning af børnenes initiativ, indflydelse og perspektiv for, hvad der er vigtigt i nuet.

Samarbejde med forældre om børns læring

I Billund Kommune er samarbejdet mellem det pædagogiske personale og forældrene ligeværdigt og tillidsfuldt.

- Samarbejdet bygger på børnenes perspektiver og forældrenes viden og erfaringer samt på en forståelse for det pædagogiske arbejde.
- Børnenes udvikling, trivsel, dannelse og læring er et fælles ansvar. Vi ser forældrene som en ressource, der aktivt deltager i deres barns udvikling, trivsel, dannelse og læring.
- Vi afstemmer forventninger med forældrene, herunder betydningen af forældrenes engagement i barnets og børnegruppens hverdag.
- Alle omkring barnet er bevidste om, hvordan der kommunikeres med hinanden. Det foregår i en åben, tillidsfuld og anerkendende dialog, hvor der anvendes et sprog, der er tilpasset modtageren.
- Det pædagogiske personale og forældrene informerer gensidigt hinanden til gavn for det enkelte barn og børnegruppen.
- Vi skaber og vedligeholder børne- og forældrefællesskaber, så hele familien oplever samhørighed og er naturlige ambassadører for dagtilbuddet.
- Forældresamarbejdet er differentieret. Alle forældre har ikke de samme behov, og vi tager højde for forskelle i normer, værdier, forventninger og sproglige barrierer.

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Hos os betyder det, at vi helt grundlæggende ser forældrene som en ressource, der hver især bidrager med det, de kan. Vi arbejder ud fra en bevidsthed om, at i det øjeblik, forældrene træder ind i børnehaven, bliver de en del af børnehavens læringsmiljø. Dette både i samarbejdet med det pædagogiske personale, men også i forhold til det enkelte barn i børnehaven.

Vi har et forældreråd, som tager sig af emner fra børnehaven inde under skolebestyrelsen. Forældrerådet har særligt fokus på hverdagen i U-SFO'en. Forældrerådet arrangerer sommerfest for børn og forældre og kan arrangere andre trivselsaktiviteter, der er med til at understøtte gode børne- og forældrefællesskaber.

Kontaktpædagoger er i samarbejde med ledelsen ansvarlige for forældresamarbejdet. Der udarbejdes undervejs i barnets børnehavetid sprog-, dialog- samt motorikprofiler, som forældrene inviteres til en samtale omkring.

Helt konkret udarbejdes der sprog- og dialogprofil på alle børn, når er ca. 3,3 år. Når barnet er 4 år, udarbejdes der motorik og dialogprofil. Når barnet er 5 år, udarbejdes der sprog- og dialogprofil. Forældrene inviteres altid til en samtale efter, at en profil er blevet udarbejdet.

Børn i udsatte positioner

I Billund Kommune arbejder vi med udviklende og rummelige børnefællesskaber. Rummelige børnefællesskaber betyder, at vi tilpasser læringsmiljøet til den aktuelle børnegruppe og understøtter det enkelte barns deltagelsesmuligheder.

- Udviklende børnefællesskaber og pædagogiske læringsmiljøer har stor betydning for alle børn og er særlig vigtige for børn i udsatte positioner. Kvaliteten i samspillet med det pædagogiske personale er afgørende for, at børn i udsatte positioner kommer til at opleve sig som betydningsfulde i fællesskabet.
- Børn kan være i en udsat position af mange forskellige årsager, og vi har ansvaret for med en tidlig og rettidig indsats at identificere udsatte børn.
- I kortere eller længere perioder kan børnene have brug for særlig opmærksomhed og hjælp til at kunne deltage i leg, samvær og planlagte aktiviteter.
- Når vi er bekymrede for et barns trivsel, tilrettelægger vi i samarbejde med forældrene en systematisk tværfaglig indsats.

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Hos os betyder det, at vi helt overordnet arbejder ud fra de samme læringsmål for hele børnegruppen. Vi vælger metoder og aktiviteter, der understøtter børnenes trivsel, udvikling og læring – både for det enkelte barn og for børnegruppen generelt. Derved holdes børn i udsatte positioner i børnefællesskabet på egne præmisser, hvor det pædagogiske personale er opsat på at minimere situationer, hvor barnet tages ud af fællesskabet.

Det er vigtigt for os:

- at børn i udsatte positioner har mulighed for at opleve sig som ligeværdige medspillere i børnefællesskabet
- at børn i udsatte positioner oplever sig værdsat, og at legen og læringen tager udgangspunkt i barnets styrker.

Vi arbejder således for udvikling af fællesskaber, der er præget af gode relationer og positive samspilmønstre, som understøttes af vores viden om ICDP, kompetencepakker samt PD-modulet Leg, Kreativitet og Læring.

Sammenhæng til børnehaveklassen

I Billund Kommune er der udarbejdet en rammebeskrivelse for alle overgange:

- Overgangen mellem hjem og dagpleje/vuggestue
- Overgangen mellem dagpleje og børnehaven
- Overgangen mellem børnehave og skole

I Billund Kommune er det værdifuldt, at ethvert barn ved en overgang føler sig ventet, velkommen og mødt på dets styrker og udfordringer.

- Alle voksne i barnets liv har ansvar for at skabe gode overgange, der er kendetegnet ved tryghed og genkendelighed.
- Vi sætter barnet og familien i centrum og inddrager barnets perspektiver og ressourcer, for at barnet, børnegruppen og familien får en positiv oplevelse i overgange.
- Vi sikrer, at der er en tydelig forventningsafstemning mellem barn, forældre og samarbejdende institutioner og parter, hvor alles viden og perspektiver inddrages.
- Vi har professionelle relationer og et forpligtende samarbejde mellem institutioner og parter med henblik på at få viden om hinandens arbejdsfelt og faglige vidensdeling.
- Vi samarbejder forpligtende og systematisk om overgange, så børnene oplever sammenhæng mellem institutioner. Vi sikrer, at nyttig information om barnet er tilgængeligt i overgangssituationer.
- Vi benytter allerede etablerede børnefællesskaber som strategi ved overgange, og vi har fokus på at skabe rammer for nye børne- og forældrefællesskaber.

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Hos os betyder det konkret, at vi har et formaliseret samarbejde med både dagplejen og skolen omkring børnenes overgang til børnehaven og videre ind i skolen. Der afholdes en gang årligt et samarbejds møde med de implicerede parter, hvor der gøres status på samarbejdet med øje for, hvor vi sammen kan blive endnu bedre.

Overgang fra dagpleje til børnehave:

Dagplejen og deres dagplejebørn kommer på besøg i børnehaven en gang om ugen. Dagplejebørnene bliver derved fortrolige med de fysiske rammer samt at de møder børnehavebørn og det pædagogiske personale i børnehaven sammen med deres dagplejer. Måneden før barnet begynder i børnehaven bliver der sendt velkomstmateriale til hjemmet, hvor vi inviterer til kontaktbesøg. Ved besøget er det barnets kommende, der fortæller om hverdagen i børnehaven. Vi vægter højt, at forældrene fortæller om barnets tid i dagplejen og hverdagen i hjemmet.

Overgang fra børnehave til skole:

I skoledelen er der rullende skolestart med tre rul om året. Forud for barnets rul afvikles der 3-partssamtaler (forældre, børnehave, skole), hvor modtagende voksne fra skolen deltager sammen med forældre, barn og kontaktpædagog. Målet med samtalen er at dele viden om barnet og at skabe en relation mellem de modtagende voksne og forældrene. 3 -4 fire gange før barnets opstart, besøger barnet skolen, hvor det første gang er sammen med deres forældre.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

I Billund Kommune er vi optaget af lokalsamfundets ressourcer og muligheder, der kan inddrages i det pædagogiske læringsmiljø.

- Vi inddrager forældrebestyrelsens viden om de forskellige muligheder og lokale tilbud.
- Vi anvender lokalmiljøets muligheder og tilbud i organiseringen af de pædagogiske aktiviteter.
- Vi giver børnene mulighed for førstehåndserfaringer, samhørighed med og integration i lokalsamfundet.

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Hos os betyder det, at vi har et blik for de muligheder, der er i det omkringliggende samfund og griber det mulige i nuet, evt. i samarbejde med børnehavens forældre. Herudover har vi 2 årlige planlagte besøg på plejehjemmet. Vi deltager i aktiviteter, som SKIF afvikler i løbet af året. Vi aftaler besøg i kirken min. 2 gange om året. Vi aftaler årligt et læseforløb med biblioteket, Magion i maj/juni måned.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

I Billund Kommune er børnenes perspektiver grundstenen i arbejdet med børnemiljøet. I arbejdet med at skabe, vurdere, fastholde og udvikle børnemiljøet, er vi opsøgende og nysgerrige på, hvordan verden opleves fra børnehøjde.

Et børnemiljø, som også er et godt læringsmiljø, formes gennem alt det, der omgiver børnene, såsom strukturen, dialogen, indretningen, hverdagsrutinerne, pædagogiske aktiviteter og forældre-samarbejdet.

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Eksempler på arbejdet med det fysiske børnemiljø:

Børn fortæller med ord og billeder, at de holder af små rum. Vi er derfor opmærksomme på, at vi med flytbare rumdelere og stofmaterialer hele tiden kan etablere små legerum. Vi har et lille bibliotek, hvor børn kan få mulighed for at trække sig tilbage og være i ro med egen fordybelse.

Eksempler på arbejdet med det psykiske børnemiljø:

Vi er opmærksomme på, at vores egen kropslighed, toneleje og omgang med hinanden som voksne er af stor betydning for det psykiske arbejdsmiljø og dermed også børnemiljøet. Personalet har ansvar for et godt psykisk miljø, som har fokus på egen professionspersonlig kompetence jf. Helle Winther.

Vi har en opmærksomhed på at anvende humor til at skabe glæde og sjove situationer, hvor vi kan grine med hinanden.

Vi har en særlig opmærksomhed på at signalere venlighed og hjælpsomhed over for hinanden som voksne, så vi over for børnene fremstår som gode rollemodeller og derved guide og vejlede børnene til, hvordan de i børnefællesskabet er over for hinanden. På den måde bliver handling mere end ord, som børnene har lettere ved at spejle sig i.

Eksempler på arbejdet med det æstetiske børnemiljø:

I børnehavens gamle bygning forsøger vi at skabe nutidige læringsmiljøer. Det betyder, at vi i indretningen grundlæggende vægter enkeltheden og overskuelighed gennem de små rum i rummene, hvor der tydeligt signaleres de aktivitetsmuligheder, der er i det enkelte rum. Børnene indtages ift. udstilling af deres kreative indslag.

Faktaboks

Den professionspersonlige kompetence af Helle Winther (2014)

Egenkontakt: kontakt til egen krop og personlige følelser, evnen til at være fokuseret og nærværende, evnen til at have hjertet med og samtidig bevare et professionelt fokus og en privat afgrænsning.

Kommunikationslæsning og kontaktevne: evnen til at se, lytte, sanse og mærke. Evnen til at læse både den verbale og kropslige kommunikation. Evnen til at skabe tillidsvækkende kontakt med andre. Evnen til at sætte grænser.

Lederskab over gruppe eller situation: professionelt overblik, udstråling, centrering, klart lederskab over gruppe eller situation. Evnen til at indtage og holde et rum med en sund og kropslig forankret autoritet.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer. ”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse. ”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- *Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling*
- *Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag*
- *Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.*

Barnet støttes i udviklingen af en positiv og sikker selvfølelse. Det undersøger nysgerrigt, hvad der sker omkring det, og tør udfolde sig uanset niveau i færdigheder i den pågældende aktivitet.

Vi ser barnets kompetencer, når det bruger sin intuition, og handler i forskellige sammenhænge.

Barnets alsidige personlige udvikling er en dannelsesproces, hvor det afprøver og udvikler sin identitet,

mens det øver sig i at forstå sig selv. Barnet søger anerkendelse, spejler sig og tester sig selv ved at tilkendegive, hvad det kan lide og ikke kan lide. Barnet mærker, hvad det selv har lyst til, hvad det har godt af og passer på sig selv ved at sætte grænser. Læringsmiljøet skal understøtte et samspil, der er præget af tryk-
hed og nysgerrighed.

Vi har følgende tiltag:

1. Tiltag: Børnene har medindflydelse på børnehavens aktiviteter
2. Tiltag: Vi arbejder med dialogisk læsning og drama
3. Tiltag: Vi tager ansvar for de gode relationer barn-barn, barn-voksen og voksen-voksen
4. Tiltag: Vi finder barnets identitetsmarkør og derigennem opnår gode relationer
5. Tiltag: Vi udvikler et godt forældresamarbejde

Vi vægter derfor i vores arbejde følgende:

Børnene skal have tid og rum til at udvikle deres egen identitet.

Børnene skal møde passende udfordringer, for derved at styrke selvværdet, fx ved måltidet, ved af- og påklædning, ved deltagelse i aktiviteter.

Børnene skal lære at respektere egne og andres grænser bl.a. gennem arbejdet med Fri for Mobberi.

Børnene skal med vejledning fra de voksne lære at håndtere konflikter.

Børnene skal lære at sætte ord på følelser. De voksne skal være det gode eksempel ved at sætter ord på egne og barnets følelser. Der skal være plads til alle følelser. Det gør vi ved at spørge ind til det, barnet udtrykker: vrede, tristhed, glæde, utilpashed osv. hvilket også gør det muligt for den voksne at opdage og afhjælpe barnets evt. behov. Ved at forstå egne følelser, holdninger, behov og grænser samt at være i stand til at handle i overensstemmelse hermed udvikles også empatien over for andre. Vi skal udvide barnets "jeg kan ikke" til "jeg kan ikke endnu, men jeg kommer til det". Herved styrkes barnets tro på sig selv og egne evner.

Børnene skal have mulighed for at deltage i de praktiske aktiviteter.

Børnenes egne initiativer skal anerkendes af de voksne.

Børnenes fantasi skal udvikles. Dette gør vi blandt andet ved dialogisk læsning, højtlesning og ved at opfinde nye historier sammen. Fantasien udvikles også gennem forskellige lege i børnefællesskaber hen over dagen.

Børnenes kreativitet skal udvikles ved at forme og udforske forskellige lege, forskellige materialer og redskaber.

Vi igangsætter dialoger med børnene. Her er det børnenes refleksioner, vi sætter i spil, og børneperspektiverne følges op af de voksne ift. samtalerne og aktiviteternes indhold. Dette skaber mere aktivitet på børnenes betingelser.

Vi anerkender barnets tanker og følelser ved, at barnet bliver positivt set og hørt af den voksne på barnets egne vilkår. Vi tager udgangspunkt i, hvor barnet befinder sig lige nu og i det, der har barnets interesse. Børn lærer først, når de er parate til det. Ved at se, hvad der optager og interesserer dem, ved vi også, hvad de er klar til.

I voksen-/barnrelationer er det vigtigt, at den voksne er indlevende, autentisk og tydelig. Herved oplever barnets sig selv som værende værdifuld og værdsat. Der skal være sammenhæng mellem det talte sprog og kropssproget. Den voksne skal forholde sig nysgerrig til børnenes leg samt i den almindelige daglige kontakt barn/voksen imellem.

Som forældre kan I hjælpe jeres barn ved at:

Styrke barnets selvhjulpethed. Det kan I gøre ved at lade barnet gøre flest mulige ting selv og inddrage barnet på en legende måde i dagligdagens gøremål.

Møde barnet ud fra dets livssyn, hvilket vil sige at sætte sig i barnets sted og prøve at leve sig ind i, hvordan barnet oplever situationen, og derved støtte barnet i at sætte ord på følelser og oplevelser.

Støtte barnet i dets identitetsdannelse – det vil sige dets opfattelse af: "Hvem er jeg? ". Det kan I fx gøre ved at tale med barnet om navn, alder, familiemedlemmer, venner og kæledyr. Lav eventuelt et fotoalbum med billeder eller et stamtræ, som I kan tale ud fra.

Lave en forhindringsbane, der udfordrer barnet ud fra, hvad det finder spændende. Hvis jeres barn er ved at lære at kravle op på stolen, kan I lave en forhindringsbane med flere stole. Hvis barnet elsker at hoppe, kan I lave en bane ud af hynder eller stole, som barnet skal hoppe ned fra. Tage udgangspunkt i barnets interesse og udvikling.

Hvorfor er det vigtigt?

Alsidig og personlig udvikling handler om, at barnet opbygger en sikker identitetsdannelse. Her har det brug for at blive set, som det menneske, det er. Det vil sige, at barnet skal føle sig værdsat og betydningsfuldt for de mennesker, der omgiver det. Det er derfor vigtigt, at barnet oplever, at den voksne er nærværende, anerkendende og møder barnet ud fra dets livssyn.

Alsidig og personlig udvikling er.....

.....at støtte barnet i udviklingen af en positiv og sikker selvfølelse, hvor barnet tør udfolde sig, uanset niveau af færdigheder i den pågældende aktivitet.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Barnet øver sig i sociale kompetencer, når det kommunikerer og færdes i et samspil med andre. Barnet øver hele tiden sine evner til at samarbejde, og igennem leg, håndterer de sociale spilleregler. Barnet opbygger og styrker sine sociale kompetencer i samspil med andre, når det udforsker fællesskabet.

Barnet tilegner sig spilleregler for samvær, lege og aktiviteter og er selv med til at skabe reglerne som en del af samværet.

I venskab mærker barnet, hvad det betyder at være sammen med andre, og barnet lærer at tage et socialt ansvar.

For at gøre sig forståelig i sociale sammenhænge benytter barnet sig både af kropssprog og det talte sprog.

Identitet og sociale kompetencer bliver skabt, når barnet er i sociale sammenhænge, hvor det kan spejle sig, efterligne andre og modtage og give respons i forholdet til andre mennesker.

Vi har følgende tiltag:

1. Tiltag: Vi anvender materialet "Fri for Mobberi"
2. Tiltag: Vi er bevidste om at arbejde med den nære samtale
3. Tiltag: Vi inddrager og opmuntrer børnene til at være aktive deltagere i fællesskabet.
4. Tiltag: Vi opfordrer børnene til at hjælpe hinanden
5. Tiltag: Vi hjælper børnene med at lære at samarbejde og deltage i demokratiske processer

Vi vægter i vores arbejde følgende:

De voksne fungerer som rollemodeller ud fra de værdier, der ligger i Fri for Mobberi i TROM (tolerance, respekt, omsorg og mod).

Tolerance: at se og acceptere forskelligheder og behandle hinanden som ligeværdige.

Respekt: at acceptere andre og tage hensyn.

Omsorg: at udvise interesse, medfølelse, bekymring og hjælpsomhed.

Mod: at sige fra og markere egne grænser og sige til, når man ser nogen, der overskrider andres grænser.

Vi arbejder aktivt med værdierne, som hjælper os med at handle bevidst.

Børnene skal gennem aktiviteter såsom samling, vente på tur, lytte til hinanden m.m. lære at se værdien i at skulle tage hensyn til andre – og blive taget hensyn til.

Børnene skal have adgang til platforme for leg, og det pædagogiske personale skal sikre, at der er tilgængeligt legetøj, og at børnene kan lege uforstyrret.

De voksne skal hjælpe med at sætte lege i gang og selv have en legende tilgang til læring og socialt spil gennem dagen.

De voksne skal forholde sig undrende og interesserede til børnenes leg.

Børnene inddrages i de pædagogiske rutiner, frokost på stuen, oprydning, i garderoben m.m. og får dermed en rolle i den aktive og praktiske del af fællesskabet.

Børnene skal opmuntres til at være gode kammerater i børnehaven.

Børnene skal hjælpes til at bruge sproget, når der opstår konflikter eller for at komme med i en leg.

Børnene skal i dagligdagen øve sig i at samtale og opnå færdigheder i respektfuld kommunikation.

Børnene skal øve sig i kommunikation fx ved samtaler i spisesituationen.

Som forældre kan I hjælpe jeres barn ved at:

Barnet i børnehavealderen skal støttes i lege, hvor det forhandler, går på kompromis og samarbejder.

Følge barnets initiativer i legen og støtte barnet i udviklingen af fantasi og dramatisering.

Tale med barnet om følelser, kropsudtryk og mimik, fx: "Hvordan ser man sur ud"? "Hvordan ser man glad ud?" osv.

Læse om følelser, tage fotos af jeres ansigtsudtryk og tale ud fra disse.

Tale om situationer, hvor barnet oplevede en god relation til et andet barn eller en voksen. Hvad gjorde denne relation god?

Tale om situationer, hvor barnet oplevede en konflikt og tale om, hvordan konflikten blev løst. Kunne konflikten være undgået eller løst på andre måder?

Hvorfor er det vigtigt?

Barnets sociale kompetencer udvikles i fællesskabet med andre børn og voksne, hvor barnet gør sig erfaringer med at være sammen med andre. Dette har stor betydning for barnets trivsel og generelle udvikling, da det er i fællesskabet, at barnet opnår muligheden for at udfolde sig gennem leg, forhandling og samarbejde.

Sociale kompetencer er.....

.... At barnet udvikler evnen til at indgå på en god måde i samspil med andre mennesker

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn. ”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog

Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Et veludviklet sprog er en vigtig forudsætning for hele barnets udvikling. Når barnet kommunikerer med lyd, mimik, krop og ord, er det typisk i kontakt med andre, og det gør sproget til en vigtig del af de sociale kompetencer.

Sproget styrker barnets evner til at tænke abstrakt. Barnet tænker og regulerer sin adfærd ved hjælp af sprog og udvikler et bevidst forhold til sin omverden.

Sproget er med til at sætte viden i system og medvirker samtidig til at skabe grundlag for erkendelser og overvejelser.

Udgangspunktet for det meningsfulde sprog er til stede, når barnet er så bevidst om et emne eller en genstand, at barnet også kan bruge det i situationer, hvor fx genstanden er uden for synsvidde. Mentale sproglige processer er med til at skabe refleksion og udvide barnets selvforståelse.

Vi har følgende tiltag:

1. Tiltag: Vi arbejder med emner, der understøtter sprogvurderingen fra hjernen og hjertet
2. Tiltag: Vi arbejder med det talte, læste og skrevne sprog
3. Tiltag: Vi arbejder med aktiviteter der understøtter og udfordrer børnenes matematiske sprog
4. Tiltag: De voksne er rollemodeller og har en holdning til omgangstone

Vi vægter i vores arbejde følgende:

Børnene skal sætte ord på handlinger og tale om det, de gør (gøre-sprog).

Børnene skal i samlingsstund have mulighed for at sætte ord på handling, synge, lytte og fortælle.

Børnene lærer at sætte ord på følelser ved konfliktløsning. Den voksne vejleder og er opmærksom på at hjælpe børnene baglæns på tidslinjen og kortlægge konfliktens start og slutpunkt, og hvordan de kommer videre derfra. Ved at støtte sprog, der omtaler og udtrykker følelser, hjælper vi barnet til at forstå egne og andres følelser og reaktioner. Dette er en forudsætning for empati og konfliktløsning.

Børnene eksperimenterer med rim og ræmser, lyde og leg med ord. Vi bruger sange, rim og ræmser, der styrker barnets hukommelse og sprogrytme. De lærer rytmen i sproget og deltager i et socialt fællesskab. Børnene skal have mulighed for at synge, danse, lytte til musik, tegne, dramatisere, fortælle, få fortalt og læst historier. Ved højtlesning er der også mulighed for dialogisk læsning. Her er børnene i tæt samvær med den voksne og får en forståelse for sproget og nye måder at tale og udtrykke sig på. De hører forskellige nuancer og betoning af ordene i forskellige stemninger.

Børnenes meninger respekteres ved, at vi lytter, taler og inddrager dem i samtaleens spor.

Børnene skal have mulighed for at stifte bekendtskab med og tilegne sig et begyndende skriftsprog ved fx navne på garderober, skuffer og ved at træne, skrive/genkende deres eget navn.

Børnene skal lære at tælle, opfatte mængder og begyndende kendskab til tal.

Billedsprog er for en del børn en vigtig måde at understøtte sprogopfattelsen på.

Der er altid adgang til bøger, spil og tegne/skrivematerialer.

Børnene skal have mulighed for at udtrykke sig verbalt gennem samtale, samlingsstund, leg og lignende aktiviteter.

Der skal være mulighed for at træne dialogen, så børnene i fællesskabet kan lytte, tale, stille spørgsmål og give svar. Derfor skal der skabes muligheder for sociale samspil/relationer, gerne i mindre grupper.

Som forældre kan I hjælpe jeres barn ved at:

Sætte ord på handlinger sammen med barnet, fx "Vil du give mig to orange gulerødder?" Eller "Du får den røde bluse med lange ærmer på i dag."

Lege med sang, rim og ræmser og finde på ord, der rimer.

Læse højt sammen med barnet. Lad gerne barnet fortælle ud fra billederne i bogen.

Støtte barnet i at bruge sproget, når det udtrykker følelser eller behov.

Give barnet små opgaver, når I handler ind i supermarkeder, fx kan I sige til barnet: "Du skal hente en mælk og en agurk og lægge det ned i vores indkøbskurv." Tal ligeledes med barnet om, hvordan de enkelte varer ser ud – farve, antal, størrelse mv.

Hvorfor er det vigtigt?

Alle børn er sprogligt forskellige, hvilket betyder, at barnets sproglige udvikling foregår i barnets eget tempo, der kan variere fra barn til barn. Det er dog afgørende, at barnet oplever sproglige miljøer med andre børn og voksne, hvor det har mulighed for at lære af andre, og udvikle egne sproglige kompetencer.

Sproglig udvikling er.....

at

..... at barnet udvikler kommunikative kompetencer, hvor det kan udtrykke sig og kommunikere med andre. Dette sker både gennem det talte sprog, kropssprog, mimik og billedsprog.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse

Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kroppen er vores udgangspunkt for bevidsthed om andet, andre og egen krop i verden. Kroppens motorik og sanser gør det muligt for barnet at tilegne sig erfaring, viden og kommunikation.

De følelsesmæssige og erkendelsesmæssige processer udvikles, når barnet er virksomt med sanser og motorik.

Gennem aktivitet og sanser får barnet erfaringer og viden, som danner fundament for både trivsel, læring og udvikling.

Barnet lærer og udvikler sig kognitivt, motorisk og på det sanse- og bevægelsesmæssige område, når det er fysisk aktivt og opmærksomt over sig i at koordinere sine bevægelser.

Vi har følgende tiltag:

1. Tiltag: Vi arbejder med materialet "Hoppeline".
2. Tiltag: Vi bruger nærmiljøet.
3. Tiltag: Vi har faste cykeldage en gang om måneden og benytter Teglgårdshallen.
4. Tiltag: Vi er opmærksomme på, at alle børn oplever glæde ved, accept af og forståelse for deres egen krop og oplever glæden ved at være i bevægelse.
5. Tiltag: Børnene får erfaring med forskellig slags mad, hvor de ind imellem deltager i madlavning. Ligeledes vægtes hyggeligt samvær i spisesituationen.
6. Tiltag: Vi arbejder med emner, der understøtter motorikvurderingen fra Hjernen og Hjertet.

Vi vægter i vores arbejde følgende:

At pædagogerne tilrettelægger bevægelsesaktiviteterne inden for det enkelte barns zone for nærmeste udvikling, så kravene er tilpasse for at opnå mestring og læring.

At børnehavens rammer er indrettet således, at bevægelse og leg kan foregå hele tiden og overalt, både ude og inde.

Vi arbejder via leg og bevægelse, med begreber som over, under, bagved, foran, ved siden af.

Vi arbejder med former og farver, på trædemåtter.

Vi bygger forhindringsbaner.

Adgang til risposer, diverse balanceredskaber, bolde, fender, klatreredskaber, gynger, cykler.

Vi opmuntrer børnene til at være selvhjulpne med selv at tage fodtøj og overtøj af og på, knappe knapper, lukke lynlåse, binde snørebånd osv.

Via rytmik, bevægelses/dans til musik, løbelege, hoppelege, rullelege og afslapningsøvelser samt forskellige fagte-, bevægelses- og sanglege styrker vi barnets vestibulærsans. Her er der opmærksomhed og styrkelse af arbejdshukommelsen. Vi har fokus på, at barnet lærer forskellen på at slappe af og få pulsen op.

Vi opmuntrer barnet til at klatre i træer, kravle op ad bakker, springe ned og bevæge sig ind i lidt vildere omgivelser såsom krat og buskadser. Derved lærer barnet sin egen krops formåen at kende og udvider sine grænser ift. hvad det troede, det turde – og rent faktisk turde.

Vi sikrer, at barnet har mulighed for at tegne, klippe, klistre, kaste og gribe en bold, rutsje, gyngesving, balancere og cykle.

Barnet skal have forskellige sanseoplevelser, som fx bevægelse i al slags vejr og forskellige smagsoplevelser.

Vi synger sange om kroppen, rim og remser om kroppen, skaber fysiske udfordringer og laver værkstedsaktiviteter om kroppen.

Som forældre kan I hjælpe jeres barn ved at:

Lege bevægelseslege med barnet, hvor I blandt andet bevæger hovedet i forskellige retninger (op, ned og til siderne).

Klatre, krybe, kravle, hoppe, bryde, trække, svømme, løbe og trille sammen med barnet.

Massere barnet med hænder eller bolde. Fortæl barnet, hvilken kropsdel du masserer.

Give jeres barn svingtøre og lave andre lege, hvor barnet drejer rundt, fx en drejetur på gyngen eller dans, imens I drejer rundt.

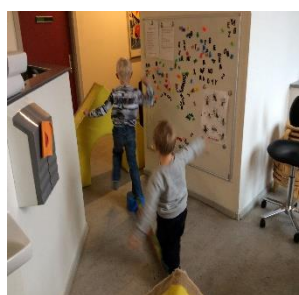
Grave huller i sandkassen og begrave jeres fødder eller sandlegetøj i sandet. Motiver barnet til at grave både med hænder og skovle.

Tale med jeres barn om kroppen. "Hvor mange tæer har vi?", "Hvordan ser man ud, når man fryser?", "Hvorfor har vi øjenvipper?", "Er benene eller armene længst?" m.v. Brug gerne målebånd eller andre rekvisitter.

Hvorfor er det vigtigt?

Bevægelseslege giver barnet kropslige erfaringer samt viden om kroppens muligheder.

Barnet udvikler ligeledes fortrolighed med sin krop, når det stimuleres med varierede og tilpassede bevægelsesudfordringer.

Krop og bevægelse er.....

..... At lave bevægelseslege, der stimulerer barnets motorik og primære sanser.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Barnets oplevelser og undersøgelser i naturen er domineret af leg, kropslighed og sanselighed. Når barnet observerer og eksperimenterer i naturen får det nogle afgørende eksistentielle erfaringer om liv og død, og det får indsigt i menneskets afhængighed af naturen og dens skrøbelighed. Når barnet mærker de skiftende årstider og ser på dyr og planter, oplever barnet, hvordan naturen og dens cyklus fungerer. Ved at sanse og være i naturen erfarer barnet naturens storhed, og hvordan naturen opretholder sig selv.

Vi har følgende tiltag:

1. Tiltag: Vi følger årets gang med "småkravl", flora og vejret
2. Tiltag: Vi bruger naturen med respekt for dyreliv og miljø
3. Tiltag: Vi har fokus på, hvad der optager børnene og støtter dem i at være eksperimenterende
4. Tiltag: Vi undersøger og studerer småkravl og insekter

Vi vægter i vores arbejde følgende:

Børnene er i dagligdagen i tæt kontakt med kryb og kravl som biller, regnorme, frøer, mariehøns, snegle, sommerfugle o.lign. Vi søger sammen med børnene ny viden om disse via internettet, opslagsbøger og bestemmelsesdug. Vi synger sange om kriblekrabledyr og leger, at vi er fx krabber, frøer eller orme, der krabber, hopper og slanger sig af sted.

Børnene skal have kendskab til årsager og sammenhænge i naturen, fx naturens fænomener som årstidernes skiften, hvor naturen forandrer sig og viser nye sider af sig selv, fra vinter med sne og kulde til forårets spirende vækst, til sommeren med sol og varme, hvor alt står i flor, til efterårets regn og blæst, der varsler, at vinteren kommer igen.

Vi undersøger og eksperimenterer med vand, is, vind og ild og hopper i bladene, der falder.
 Vi synger årstidssange som fx "Blæsten kan man ikke få at se".
 Vi besøger skoven under alle årstider og ser, hvad der sker i naturen lige nu og her.
 Hvordan forandres naturen? Vi stiller undrende spørgsmål til børnenes refleksioner.
 Vi markerer foråret ved at så blomster m.m.
 Mødet med naturen er altid et møde med det ukendte. Måske møder vi et egern, måske ligger der en død mus. Der er altid en ny oplevelse lige rundt om hjørnet eller over den næste bakke eller under det væltede klatretræ. Skoven bruges således både til fordybelse, undersøgelse, ny viden, leg og motorisk udvikling. Vi lærer at passe på naturen og at hvile i den.
 Vi har et stort sortiment af undersøgelsesudstyr, som vi benytter på udflugter og på legepladsen.
 Vi finder naturlige tal i naturen og laver lege, hvor vi tæller, laver huskespil, måler og vejer, undersøger former og farver, antal, størrelse m.m.
 Vi tegner og skriver på legepladsen med kridt. Vi tegner hinkeruder, bogstaver, tal, vores kroppe m.m.
 Vi leger med tal og former i naturen.
 Vi taler om former, farver og antal i fx sæbebobler, som vi selv fremstiller.
 Vi anvender pusteteknikker, der kan undersøge bevægelse, give fornemmelse for egen krop og den kunnen, hvor meget eller lidt skal man puste for, at et blad flyver, en fjer en sæbeboble dannes m.m., er det tungt eller let, hvor mange flyver, når jeg blæser hurtigt, langsomt, hårdt, let m.m.
 Vi har fokus på kategorisering, systematik og færdige matematiske begreber, såsom overfor, tværs, igennem, hjørner og sider.
 Vi eksperimenterer med materialer og forskellige redskaber.

Som forældre kan I hjælpe jeres barn ved at:

Undersøge og snakke om træer, blomster, blade, buske og andre planter. Så frø og planter sammen.
 Finde små og store dyr i skovbunden, haven eller på bondegården. Læs om dyrene i børnebøger, og undersøg dem i forstørrelsesglas. Tal ligeledes med barnet om, hvordan man passer godt på dyr og planter.
 Tage på tur til stranden og soppe eller medbringe fiskenet til at fange små krabber eller fisk.
 Gå ud i al slags vejr og snakke om, hvordan de forskellige vejr-situationer opstår: "Hvorfor sner det? Hvor kommer regn fra?" osv... I kan også lave en vindmølle eller en regnmåler.
 Samle nedfaldne blade og lave en bladkrans eller lave et billede med indsamlede blade fra skovbunden.
 Tale med jeres barn om, hvilket tøj man har på i forskellige vejr-situationer. "Hvad tager vi på, når det regner? "Hvad tager vi på, når vi skal bade i havet? " osv.
 Sortere ting efter kategorier, farver, form, størrelser, mønstre m.v.

Hvorfor er det vigtigt?

Naturen udvikler barnets naturvidenskabelige forståelse. Barnet lærer om naturen, når det oplever naturen med alle sine sanser.

Natur og naturfænomener er

..... at barnet skaber kropslig og sansemæssig læring i og om naturen.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab

Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børns egen kultur er udtryk, der hører sammen med øjeblikket, fx rytmisk lyd, pjat, plagerier, gangarter, mimik og andre kropslige udtryk. Udtrykkene kan også være lege, fortællinger, sange, tegninger, rim, remser, gåder og vittigheder.

Børn skaber ofte deres særlige kulturelle udtryk som en del af deres fællesskaber. De leger med lyde og bevægelser på forskellige måder og tager forskellige medier og fysiske steder i brug på egne betingelser.

Børn hjælper også hinanden med at besvare spørgsmål som fx "hvordan er man gode venner?" Eller "hvad er rigtig og forkert?" De lærer af hinanden og videregiver hinandens erfaringer og kompetencer.

Når børn møder voksenkulturen, dens udtryksformer og dens æstetik, bliver deres egne erfaringer udfordret, så børnene inspireres og inddrages i samfundets kulturelle fællesskaber.

Vi har følgende tiltag:

1. Tiltag: Vi nedskriver børnenes historier
2. Tiltag: Vi griber børnenes populære kultur
3. Tiltag: Vi arbejder med årets traditioner
4. Tiltag: Børnene har mulighed for at anvende iPad at tage digitale billeder
5. Tiltag: Vi arbejder med forskellige emner såsom drama, sang og makerspace

Vi vægter i vores arbejde følgende:

Vi har implementeret værkstedet i vores dagligdag, så børnene kan være kreative og bruge deres fantasi.

Vi maler og taler om farverne og eksperimenterer i forskellige metoder, akryl, vandfarver og plakatarfarver.

Vi stifter kendskab til mange forskellige materialer (gips, papmache, stof, genbrugsmaterialer, træ, stof, naturens egne materialer).

Børnene skaber selv kulturelle udtryk.

Vi følger op på børnenes spor og planlægger pædagogiske aktiviteter med udgangspunkt i disse spor.

Vi arbejder ud fra zonen for nærmeste udvikling og stiller tilpasse udfordringer til det enkelte barn.

Vi har fokus på højtider og traditioner, gamle som nye.

Vi har fokus på legekulturer i børnenes frie leg, hvor legen er målet i sig selv. Det er her, at vi som pædagogiske medarbejdere kan blive klogere på børnenes spor, zone for nærmeste udvikling, deres måde at tænke på og deres ageren og rollefordelinger i legen.

Vi modtager tilbud fra Musik- og Kulturskolen.

Som forældre kan I hjælpe jeres barn ved at:

Lege med ler, modellervoks, trylledej, pap, tuscher, maling, fedtfarver, perler m.v. Det er vigtigt, at I er nysgerrige på barnets måder at udtrykke sig på.

Tage på ture til blandt andet museer, teatre og biblioteker. Præsenter også barnet for forskellige madkulturer og andre måder at leve på.

Spille på musikinstrumenter, danse, synge, læse bøger, lave teater og dukketeater.

Se videoklip på YouTube eller i tv om andre kulturer og tale om forskelle og ligheder. I kan tale med jeres barn om, hvordan man lever i fx Grønland eller Kina. Se på et verdenskort, og tal om, hvor Danmark ligger ift. andre lande. Hvilke lande ligger tæt på, og hvilke lande er længere væk?

Hvorfor er det vigtigt?

Jo flere varierede kulturelle udtryksformer barnet præsenteres for, jo mere varieret bliver dets opfattelse af sig selv, af andre mennesker og af verden.

Kulturelle værdier og udtryksformer er.....

...at præsentere barnet for forskellige kulturelle tilbud og værdier samt kunstneriske måder at udtrykke sig på.

Evalueringskultur

I Billund Kommune arbejder vi med refleksion, opfølgning og feedback i professionelle læringsfællesskaber.

Evalueringskulturen udgøres både af uformelle hverdagevalueringer i forbindelse med det pædagogiske arbejde samt mere formelle og systematiske evalueringer, hvor der gøres brug af evalueringsredskaber som fx pædagogisk analyse, aktionslæring, SM(i)TTE, GLK (Gjort, Lært og Klogt at gøre) og kortlægninger af læringsmiljøet. De formelle og systematiske evalueringer tager afsæt i dokumentation af processer og resultater i det pædagogiske arbejde.

De uformelle hverdagevalueringer samt de formelle og systematiske evalueringer benyttes i et samspil.

Vi har både et formativt (proces), summativt (leverancer og resultater) samt generativt (læring) fokus i evalueringerne. Derudover har vi fokus på sammenhængen mellem læringsmiljøet i dagtilbuddene og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringerne har både et tilbageskuende blik, hvor hidtidig løsning af kerneopgaven vurderes samt et fremadrettet perspektiv, hvor der med afsæt i evalueringerne følges op, og den pædagogiske praksis justeres og forbedres.

Vi er opmærksomme på at inddrage relevante perspektiver, såsom børne- og forældreperspektivet.

Evalueringskultur

Etablering af evalueringskultur og hvad bidrager den til hos os.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Hos os betyder det, at vi forstår evalueringskultur som en systematisk vurdering og refleksion. Evaluering er med til at ændre vaner. Hos os skal evaluering udløse handlinger som giver mening for den enkelte og for fællesskabet. Hos os sikrer den gode evalueringskultur, at leder og personale forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi må kunne dokumentere det pædagogiske læringsmiljø og læringen i aktiviteten og sætte en retning for fremtidig praksis.

Vi forholder os til både en summativ evaluering, hvor effekter og effektiviteten af en given indsats bliver målt. Hos os kan det f.eks. være Kortlægning, KIDS og H&H.

Den formative evaluering har fokus på udviklingsprocesserne hos børnegruppen, men har også fokus på aktiviteterne organiseret og formål, indhold, indsatser og metoder. Hos os kan det være brug af LP, ICDP, SMTTE, SAMMENHÆNGSCIRKLEN og AKTIONSLÆRINGSMODEL.

Tilsammen udgør disse evalueringer en platform, hvorfra vi vurderer færdigheder, som børnene udvikler og hvilke faglige og pædagogiske indsatser, der er med til at fremme, de kundskaber, som der står i Ny Styrket Læreplan.

Leder - pædagog

Det er lederens ansvar, at der skabes en evalueringskultur i dagtilbuddet. Det har derfor høj prioritet, at de voksne i børnehaven til stadighed udvikler en faglig, selvkritisk og reflekteret tilgang til det pædagogiske arbejde med en bevidsthed om de synlige effekter af arbejdet. Det er derfor også nødvendigt, at evaluering foregår systematisk, som en naturlig del af den pædagogiske praksis, hvilket kalder på, at der skal være en systematisk struktur og organisering af, hvornår, hvordan, med hvem og hvorfor, der arbejdes med evaluering, som en naturlig del af den pædagogiske praksis.

At være en del af en evalueringskultur kræver, at der løbende og systematisk evalueres med et kritisk blik rettet bagud med henblik på fremtidig aftale og handling. Denne proces er cirkulær og har et klart og tydeligt mål med evalueringen, der underbygges af dokumentation med fokus på sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnenes læring samt fokus på fælles refleksion. I denne proces skal der i medarbejdergruppen ligge en klar aftale i forhold til tid, hvem der involveres, hvem der er ansvarlig for hvad, og hvilken dokumentationstype, der er egnet. I den efterfølgende analysefase drøftes på teammøde, hvad man får øje på samt hvilke justeringer, der er nødvendige, og herefter indledes afprøvningsfasen. Det er i denne fase, at der pågår en kontinuerlig cirkulær proces, for når man er klar, fastsættes nye formål.

Medarbejderne skal have denne evalueringspraksis ind under huden og dette understøttes gennem faste drøftelser på teammøder og afdelingsmøder, hvor evaluering således bliver et fast punkt på dagsordenen. For at styrke udbyttet bliver dokumentation således den systematiske ramme for refleksion, hvilket betyder, at der forud herfor skal være en fælles forståelse af dokumentationsaktiviteterne, så det er klart, hvad dokumentationen skal bruges til, hvorfor og af hvem. Formål, organisering og forventet udbytte drøftes i personalegruppen, før det integreres i den pædagogiske praksis i hverdagen.

For at sikre størst mulig viden om barnet i denne fase skal forældrene inddrages i fortolkningen af dokumentationen om deres barn. Herved får forældrene en rolle i dokumentationsarbejdet ved at lade dem dokumentere, hvad barnet er optaget af i hjemmet. Dette med det formål at styrke sammenhængen mellem hjem og dagtilbud i daglig praksis, og selvfølgelig med en praksis, der tager hensyn til GDPR-reglerne.

Den styrkede pædagogiske læreplan vil herudover blive bragt i spil på forældremøder 1 gang årligt, så forældrene inddrages på en meningsfuld måde og får mulighed for at give deres mening tilkende ift. pædagogiske tiltag og forhold.

I forbindelse med tilsyn og pædagogiske dialoger med forvaltningen vil den styrkede pædagogiske læreplan også med fordel kunne bringes i spil med henblik på sparring, vidensdeling og dokumentation til og af pædagogisk praksis. (1-2 gange årligt)

Pædagog – pædagog

Hos os betyder det, at vi skal kunne rumme at være i et miljø, hvor vi sammen undrer os og stiller spørgsmål til hinandens praksis og til hinandens planlægning og gennemførelse. Derfor er det vigtigt, vi kan sætte klare mål for, hvad vi vil opnå. Målene skal formuleres specifikt i forhold til de børn, man har med at gøre. Når vi lykkes med at være tydelige i formulering af mål, bliver det nemmere at sikre pædagogisk feedback. Det er dermed også af afgørende betydning for vores praksis, at vi sikrer personaletrivsel, som igen er med til at sikre åbenhed, undren og at spørge ind til hinandens overvejelser og praksis. Når vi trives som personalegruppe, har vi tillid og tryghed til, at vi kan gå tæt på hinanden og drøfte vores pædagogik, vores hverdag i forhold til børnegruppen og forældregruppen. Dermed kan vi være åbne over for nye tiltag og løbende skabe udvikling for hele den pædagogiske praksis.

Vi arbejder periodevis med tematiserede emner. Vi har forløb, som er årligt faste tilbagevendende, som f.eks. Fri For Mobbet, og Motorik-uger, Billund Builds, Musik og Kulturskolen, Læseforløb på Magion, og Plejehjemsbesøg.

Vi har øje for, at udvælge bestemte læreplanstemaer og i år har vi valgt "Kultur, æstetik og fællesskab" samt "Alsidig personlig udvikling", hvor vi har fokus på Frugt-cafe og Trolde. I disse forløb vil vi anvende SMTTE- og aktionslæringsmodel.

Planlægning med udgangspunkt i disse evalueringsredskaber anvendes hos os som et udkast, der først får sin endelige form i mødet med børnene. Vi prioriterer tid til løbende evaluering og justering i fællesskab. Vi har øje for, at når et teamforløb er skudt i gang, så har vi hele tiden små pit-stop, som gør, at vi kan justere og tilpasse forløbet med en hverdag, som også ofte byder på afbrydelser, så som f.eks. møder, sygdom, opstart af nye børn osv. Vores evalueringer tager udgangspunkt i børnenes kropslige markører. (Anette Boye Koch) Vi observerer om børnene griner, er engagerede, smiler og leger med. Vi ser efter mindre tydelige signaler, som øjenkontakt og spil i øjnene, børnenes måde at sidde på eller måden at nærme sig en aktivitet på, blikkets retning og stemmens styrke og tonefald. Derudover kan tegninger, talebobler og små videooptagelser være en dokumentationsform, som understøtter vores evalueringskultur.

Pædagog - børn

Evaluering omfatter også et børneperspektiv, hvor vi hele dagen arbejder i feltet for dobbeltopmærksomhed. Vi balancerer mellem vores egne og børnenes perspektiver. Vi leder legen og aktiviteten samtidig med, at vi lytter, ser og fornemmer, hvad der optager børnene og bruger disse observationer til at få indblik i børnenes intentioner og meninger. Vi justerer os og udviser åbenhed og fleksibilitet over for børnenes ideer. Valg af pædagogisk indhold, og hvordan den konkrete situation gribes an, træffes i et splitsekund her og nu. Børnene bliver aktivt inddraget i dagens aktiviteter og verbalt øver de sig i at give udtryk for holdninger, følelser og refleksioner. Der sker en udvikling af barnets dannelse, og vi er bevidste om, at vores lokale værdisæt for Lynghedeskolen, også i sådanne aktiviteter har en grundlæggende betydning for, hvilken kultur, vi er med til at danne i vores børnehave. Det centrale i vores hverdag er at skabe trygge relationer til alle børn ved at udvise responsivitet og sensitivitet. Vi vil gerne anerkende børnenes initiativer og følge op på dem. Vi planlægger forløb med en særlig opmærksomhed på det levende samspil og på børneperspektivet.

Børn – børn

Evaluering børn-børn betyder hos os, at vi observerer børnenes interaktioner efter en aktivitet, vi ser efter tegn på om læringsmål er opfyldt, altså synger de sange, rim/remser, genfortæller de for forældre osv. Vi ser efter, om der er opstået nye venskaber, om børnene bygger videre på det nye, de har tilegnet sig og er særlig opmærksomme på, om alle fik mulighed for deltagelse eller chance for deltagelse. Vi opstarter børnemøder, hvor børnene er med til at evaluere med hinanden ud fra spørgsmål, som vi igangsætter, men også ud fra hvor børnenes dialog tager os hen.

Forældre

Børnehaven er en del af Afd. Stenderups Facebookside. Her lægger vi løbende billeder og små videoklip op, som dokumenterer læring og læringsmiljøet over for forældrene. Vi opfordrer jævnligt forældrene til at komme ind i børnehaven og se, hvad vi er i gang med, ligesom de altid er velkomne til at blive og deltage i dagens aktiviteter eller sætte sig ned med en kop kaffe. I opslag på AULA skriver vi, hvad vi arbejder med, vores pædagogiske overvejelser i forhold til dette. Sådanne opslag er med til at give forældrene et indblik i vores faglige arbejde, og hvorfor vi gør, som vi gør.

Billund Builds Skabende Verdensborgere 2020

